

Arqueologia

Una interpretació més fiable de l'art moble del paleolític final

L'UJI, l'UB i ICREA han desenvolupat una nova metodologia d'anàlisi més detallada

R. D. M.
Castelló

Un equip d'arqueologia de la Universitat Jaume I, la Universitat de Barcelona i la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), ha desenvolupat una nova metodologia que permet una anàlisi molt més detallada, precisa i objectiva de les peces d'art moble del paleolític final. L'equip investigador ha revisat amb més precisió diverses peces publicades

de la Cova Matutano (Vilafamés), un jaciment de referència al Mediterrani ibèric, i ha demostrat que algunes de les marques interpretades anteriorment com a motius artístics no corresponen a gravats antròpics, sinó a relleus naturals de la superfície.

«L'art rupestre i moble del paleolític final europeu es caracteritza per una subtil execució, combinada amb alteracions tafonòmiques, irregularitats superficials i morfologies poc clares, que planteja considerables desafiaments

per a la seua precisa identificació, documentació i interpretació», explica l'equip investigador, integrat per Alfredo Sánchez-Hernández, del Grup Pre-EINA de la Universitat Jaume I; Dídac Román, professor de Prehistòria de l'UJI; i Inés Domingo, de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats i la UB, qui ha publicat els resultats de l'estudi a la revista Journal of Archaeological Science: Reports.

El protocol de registre d'alta precisió integra fotogrametria de curt abast, Models Digitals d'Elecció (MDE) i anàlisi de superfícies

basada en Sistemes d'Informació Geogràfica (SIG) per a la detecció i quantificació submil·limètrica de gravats molt fins, que permet revelar amb gran detall característiques morfològiques i variacions en la profunditat i amplària dels solcs i perfils transversals. L'aplicació d'aquesta metodologia, de baix cost, proporciona un registre més objectiu de les trajectòries, formes

UJI i volums dels gravats, el que afavoreix el treball d'interpretació del personal investigador i redueix la dependència d'interpretacions subjectives.

El mètode ofereix un marc reproduïble per a la reavaluació d'altres conjunts gravats i contribueix a una interpretació més precisa del comportament artístic i tecnològic prehistòric. Té importants implicacions per a la conservació i l'accessibilitat de les peces d'art moble, amb un enfocament de baix cost i àmpliament accessible, sense necessitat d'equipaments especialitzats costosos.

En basar-se en documentació 3D precisa i d'alta qualitat, un bessó digital pot ser un substitut fiable de la peça original, per a un examen detallat i la verificació dels gravats sense necessitat de manipulacions repetides en l'original. Això redueix el risc de danys i permet al personal arqueòleg fer avaluacions independents a distància, eliminant o reduint la necessitat d'accés físic. ■

L'estudi ha reinterpretat tres peces de la Cova Matutano de Vilafamés.